

DOPUSZCZENIE (141) *sb n*

-e- (140), -ę- (1).

o oraz pierwsze e jasne, końcowe e pochylone.

sg *N* dopuszczenie (14); -é (1), -(e) (13). \diamond *G* dopuszczenia (97); -å (87), -a (2), -(a) (8); -å : -a, *OpecŻyw* (2 : 1), *LubPs* (1 : 1). \diamond *D* dopuszczeniu (1). \diamond *A* dopuszczenie (9); -é (1), -(e) (8). \diamond *I* dopuszczeniem (14), dopuszczenim (6); -ém *LubPs*, *RejAp*, *RejPos* (3), *WujNT*, *SarnStat* (5), *PowodPr*; -im *KrowObr*, *SkarŻyw* (2), *CzechEp*, *NiemObr*; -(e)m : -im *LibLeg* (2 : 1); -ém (4), -em (1), -(e)m (9); -ém : -em *SarnStat* (4 : 1).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde bez cytatu*.

1. *Pozwolenie, zezwolenie, wyrażenie zgody; tolerowanie, znoszenie; concessio Mymer*¹ *Cn; concessus, permissa (pl), venia Mącz, Cn; indulgentia Mącz; concessum, licentia, permissio, permissus, potestas Cn* (26) : Iż ktokoli nauczą albo káže bez dopuśczeniá náwyflégo biskupa/ tego mamy vmorzytz. *OpecŻyw* 120v; *Mymer*¹ 12; *KromRozm III* K3; áby Kxięza z dopuřtzenim y wiedzénim Biskupá/ żony włafne mieli. *KrowObr* 233v; *Mącz* 45c, 169a, 226d, 480a.

dopuszczenie czego (1): Dopuřczenie mnieyřzych grzechow. *WujNT* 163 marg.

cum inf (2): Potym zořtař Monárchą Dáryus/ vpominař go Zorobabel o dopuřczenie budowác kořcioř. *BielKron* 115v, 116.

Szereg: »dopuszczenie i dozwołenie« (1): Iuř mily řlugo boży mamy dopuřczenié ij dozwołenié wrocitz řie do ziemie náffe *OpecŻyw* 29v.

a. *Zezwolenie, wyrażenie zgody (w tekstach prawnych)* (13) : a kthorem vmyřlem y zyakiem dopuřczenym Cefarřkim do Hordy yeřdzil. *LibLeg* 7/36; na ktorich mieřczach znařchim dopuřczenym řtadabi swe pařřacz mogly a na ktorich z wolia vrzednykow Cz : ye⁹⁰ m. *LibLeg* 11/23v, 7/10, 32v; *SkarŻyw* 391; Ale nie mniéy tych/ zá ktorých dopuřczeniém/ przyřáznia/ ráda/ á zwřařczá vrředników [*quorum promissione, favore, consilio JanStat* 71] [...] to przeiechání řie řtářlo *SarnStat* 398 [*idem*] 714.

Wyrażenie: »wedřug (a. z) dopuřczenia prawa« (2): nieprzyzwolę chyba řzáfu przygody wedřug dopuřtzeniá práwá. *KrowObr* 36, A ieřliby komu z dopuřczenia práwá álbo vrředu/ táki áreřt był dopuřczon/ álbo dozwołon *SarnStat* 1161.

Szeregi: »(rada) dozwołenie (a. przyzwolenie a. zezwolenie) i dopuřczenie« [*řzyk* 3 : 1] (4): OBięcuiemy od tych řzáfow nigdy przez rády y przyzwolenia ofobnégo/ y dopuřczenia [*absque consilio, suasu, consensu et annuentia speciali JanStat* 371] Pánów króleřtwá nářžégo/ monéty teraz w króleřtwie nářžym bieřácéy/ [...] nie kázác [...] bić *SarnStat* 405 [*idem* 886], 717, 886, 1005.

»wola i dopuřczenie« (1): izby [...] z voifkie^m valiecznem obyczayem przyřtroyonem nieřmial bez voliei a dopuřczenia nářžégo y rad nářřych z Ziemie viieřdzicz *ComCrac* 13v.

2. *Pozwolenie, zgoda na dokonanie się zła albo kara, zrzáđenje, zesłane przez Boga lub siły nadprzyrodzone* (107) : iż zadna mořnoř nam nic przeřřkodzić by niemogřa by niebyřlo dopuřczenye řwyęte twoie *RejPs* 196v.

dopuszczenie czego (1): ták iż řobie potym Dawid bárzo chwaliř tho dopuřczenie przeřřádowánia od Páná řwoiego *RejPos* 50.

Wyrażenia: »dopuszczenie boże (a. boskie), pańskie, boga« [szyk 66 : 13] (51 : 26 : 2): *OpecŻyw* [27]v; Pochodzą fny iedne według fprawy ciała, drugie z Bożego dopuŝczenia. *GlabGad* L3v, L4; *LibLeg* 11/169v; *LibMal* 1544/84v; *LudWieś* A4; *SeklKat* L4; *RejKupSekl* a8; *KrowObr* 32v, 231; *RejWiz* 62, 139; *Leop* 1.Reg 16/14; *BibRadz* I 201 marg; *BielKron* 25v, 55v, 68 [2 r.], 161v, 178 (10); *RejAp* BB2, 57, 66, 74v, 108v (10); *RejPos* 50, 164 [2 r.], 197, 212v, 217v (10); *RejZwierc* 124v [2 r.], 152, 202, 262; *WujJud* 231; *CzechRozm* 226, 226v [2 r.], 228, 229v, 230 (12); y kazał mu być dobrej myŝli/ á ono dopuŝczenie Boże brác zá krzyŝ/ y znák miłości Boŝkiej *SkarŻyw* 290, 36 [2 r.], 294; gdyż ŝátan ŝam z ŝiebie nic nie moŝe procz dopuŝczenia Bożego *CzechEp* 143, 143, [411]; *NiemObr* 154, 160; *WujNT* 252, 607, 859; *SarnStat* 121, 1118; *PowodPr* 25, 29 marg; *SkarKaz* 45a.

»dopuszczenie szatańskie, diabelskie, złego« (3 : 2 : 1): *HistRzym* 106; *Mowić ták z dopuŝczenia ŝzátáńskiego, nie iest wedle Bogá. CzechEp* 143 marg, 143 [2 r.]; *NiemObr* 178; álbo która ftroná zá dopuŝczeniem dyabelŝkim [suadente diabolo *JanStat* 898] przeciwić ŝie ninieyŝému pokoiowi którymkolwiek ŝpoŝobem ŝmiałáby *SarnStat* 1115.

Wyrażenia przyimkowe: »bez, (o)procz dopuszczenia« (13 : 2): *RejPs* 52v; Iáko ŝie Pan o ŝwoich wyernych ŝtárác raczy/ iz y włos z głowy ich nye moŝe ŝpáŝć/ oprocz dopuŝczenia yego. *LubPs* Y marg; *RejPos* 252v, 331; *RejZwierc* 262; *CzechRozm* 226, 230, 231v, 232 [2 r.], 245, *4v, **6v; *CzechEp* 143; *NiemObr* 160.

»z dopuszczenia« (68): *OpecŻyw* [27]v, 94; *GlabGad* L3v, L4; *RejPs* 196v; *LibMal* 1544/84v; *LudWieś* A4; *SeklKat* L4; *LubPs* S; *KrowObr* 32v, 231; *RejWiz* 62, 139; *Leop* 1.Reg 16/14; *BielKron* 25v, 68 [2 r.], 161v, 178, 260v (9); A iefliby teŝ co ná ktorego przypádło z dopuŝczenia iego [Boga]/ tho wŝytko ŝie obroćić ma ná pociechę iego *RejAp* BB2v, BB2, 57, 66, 74v, 108v (12); *RejPos* 50, 164 [2 r.], 212v, 265, 331 (10); *RejZwierc* 124v [2 r.], 152, 202; *WujJud* 4v, 231; *CzechRozm* 226v [2 r.] 228, 229v; *SkarŻyw* 36 [2 r.], 294; *CzechEp* 143 [4 r.], [411]; *NiemObr* 178; *LatHar* 30; *WujNT* 252, 607; *PowodPr* 5, 29 marg; *SkarKaz* 45a.

»za dopuszczeniem« (12): *LibLeg* 11/169v; *LubPs* Mv; *RejAp* 108; *RejPos* 197, 217v, 317v; *SkarŻyw* 251; Iákoby ŝátan miał mieć w ŝobie tę moc y władzâ/ ŝeby ŝię zá iego dopuŝczeniem co dŝiać miało *CzechEp* 143; *NiemObr* 154; *WujNT* 859; *SarnStat* 1115, 1118.

Szereg:»wola i dopuszczenie« (6): GDyz ŝie nam trefiły iakie ŝprzeciwieńŝtwa zwoley a zdopuŝczenia twego ŝwyętego. *RejPs* 196v; *RejPos* 289v, 307; *CzechRozm* 228, 230, 245.

3. *praw. Intromisja; mancipium Mącz* (2) : Mancipium, [...] Idem quod dominium vel dominii traditio, Swieobodne dopuŝczenie w ymienie s woźnem s ŝliáchtâ wyechanie ku dŝierzeniu y wŝiwaniu yego wedle náŝzey polŝczyzny y obyczáyow práwá náŝzego dopuŝczenie. *Mącz* 206a.

4. *praw. Dokument zapewniający bezpieczeñstwo osobiste; glejt, ŝelazny list; commeatus Mącz* (2) : Commeatus, Dozwozenie, Dopuŝczenie/ które Hetman ŝoñnierzóm/ álbo ynŝy pan poddánym álbo ŝługóm ŝwoyim dáye/ áby ŝie ná pewny czás wráćáli/ gleytowny liŝt. *Mącz* 217a; Hinc commeatum liberum impetrare, Ofięgnąć dobrowolne dopuŝczenie ku mieŝzkaniu álbo teŝ ŝoñnierzowaniu gdzie ŝie komu podoba. *Mącz* 217b.

5. *Dopuszczenie ŝię, uczynienie czegoŝ w ŝensie ujemnym, wykroczenie, przestęptwo; piaculum, reatus Mącz* (4) : Ná d co iefli prawdziwie pokutuiący wmiłości Boŝey zeydzie/ pierwey niŝli ŝłuŝznymi

owocy pokuty/ zá dopuřczenie y opuřczenie dořć vcřyni/ duřze fię ich karanim Czřycowym po řmierći czyřćią. *SkarJedn 272.*

dopuszczenie czego (3): Piaculum, Lotrowska řztuká/ Wielki wyřtęp/ Dopuřczenie czego złęgo. *Mqcz 301c, 348a; IZ niekárnořć wielka dáłá ludźiom řkłonnym do złęgo/ ku dopuřczeniu řáľřów y ofřzukániu řmiałořć [ad falsitates et collusiones admittendas audaciam JanStat 441] SarnStat 761.*

Synonimy: 1. *dořwolenie, pořwolenie, przyřwolenie, zezwolenie, zřgoda, zřwolenie;* a. *dołozęnie, wola;* 2. *wola;* 3. *intromisyja, wwiedzenie;* 4. *glejt, »glejtowny list«;* 5. *przeřqpięnie.*

Cf DOPUSZCZENIE SIĘ, **DOPUřCIĆ**, **DOPUřCIĆ SIĘ**, NIEDOPUSZCZENIE

ZZie